

til at indhulle sig deri, som i et Rettens Klædebon (Hør!). Hvad mig personlig angaaer, kan jeg ikke ansee de af mig anførte Ord af Grundlovens Indledning for tvivlsomme, hverken i og for sig eller i deres øvrige Sammenhæng; jeg troer, at de Ord: „at Ordningen af Alt, hvad der vedkommer Hertugdømmet Slesvigs Stilling, skal beroe, indtil Freden er affluttet“, paa ingen Maade kunne give Hans Majestæts Regjering nogetsomhelst Stin af Berettigelse til egenmægtigt at gjøre nogensomhelst Forandring i Grundloven, uden Rigsdagens Samtykke, efter at dette er tilveiebragt paa grundlovmæssig Maade; thi disse Ord indeholde ingen Antydning af, at Hans Majestæt har forbeholdt sig en saadan Ret; der staaer kun, at det skal beroe, indtil Freden er affluttet. Den Tænke, at Hans Majestæts Regjering paa egen Haand skulde kunne gjøre nogensomhelst Forandring i Grundloven, strider desuden mod den hele Tankegang i vor politiske Udvikling; thi den Tankegang, vi i vor politiske Udvikling have fulgt ved Overgangen fra den tidligere Tingenes Tilstand til den nuværende, var følgende: Kongen kunde, som absolut Herfter, ikke retsgyldigt selv eller alene forandre Kongeloven; thi der indeholdtes et udtrykkeligt Forbud herimod i selve Kongeloven, en udtrykkelig Erklæring om, at en saadan Forandring, om den skete, skulde være ugyldig. Paa den anden Side vilde det være en Uforstand ubetinget at antage, at den sundne Tid skulde kunne binde alle de følgende Tider saaledes, at den for et Par Hundrede Aar siden indførte Regjeringsform igjennem alle de følgende Aarhundreder og Aartusender, ja indtil Verdens Ende, ikke skulde kunne undergaae nogen retsgyldig Forandring. Den eneste Maade at fortolke Kongelovens udtrykkelige Bydende til Kongerne om ikke at maatte forandre Kongeloven, uden at gjøre sig skyldig i den Uforstand, at opfatte dette Lovbud fra det syttende Aarhundrede, som ubetinget bindende alle de følgende Aarhundreder, var altsaa den, at antage Kongens og Folkets forenede Medvirkning for nødvendig til en Forandring af Kongeloven, saaledes, at en ny Tingenes Tilstand alene kunde tilveiebringes ved en Vedtagelse saavel fra Kongens som fra Folkets

Side. Derfor var der givet den Rigsforsamling, som i 1848 mødte her, en besluttende Medvirkning, saaledes som det fremgaaer saavel af Hans Majestæts egen Tale ved Rigsforsamlingens Åbning, som af de Ord, hvormed det daværende Statsraads Formand ledsagede samme. At det forholder sig saaledes, er ogsaa aldeles klart af selve Indledningen til Grundloven, hvoraf det udtrykkelige fremgaaer, at Hs. Majestæt anseer Overenskomstens Bei for den ene mulige, idet der nemlig strax i Begyndelsen af Grundloven indeholdes følgende Ord: „Efter at Vi af fri Kongelig Magtfuldkommenhed havde besluttet i Overensstemmelse med Vort troe Folk at lade udgaae en ny Grundlov for Danmarks Rige og en fuldstændig Overenskomst lykkelig er bleven tilveiebragt“ o. s. f. Her fremhæves nemlig udtrykkeligt, at det er ad Overenskomstens Bei, at den nærværende Grundlov er bragt tilveie, og hvorledes skulde man da tænke sig det muligt, hvorledes skulde det kunne falde nogen fornuftig Mand ind, at Hs. Majestæt i samme Aandebud, som han udtaler, at det er ad Overenskomstens Bei, at den nye Tingenes Orden er begrundet, skulde have forbeholdt sig egenmægtigen at gjøre Forandringer deri? Vilde det ikke være et Topmaal af Modsigelse? Vilde det ikke være den allerførste Urimelighed? Men hvilken er da Betydningen af disse Ord? De erindre, mine Herrer, at den Titel, som Grundloven nu bærer, ikke er den samme, som den bar i det Udkast, som Regjeringen forelagde Rigsforsamlingen; thi i dette Udkast kaldtes den: „Kongeriget Danmark = Slesvigs Grundlov.“ Denne Titel er bleven forandret, men det er kun en Ordforandring, ikke nogen Meningforandring. „Danmarks Rige“ betyder det Samme som „Danmark og Slesvig“, (Hør!) Betydningen er aldeles den samme nu, da der staaer „Danmarks Riges Grundlov“, som om der havde staaget „Kongeriget Danmark = Slesvigs Grundlov“. Det fremgaaer tydeligt af den hele da stedfundne Forhandling, at der ikke kan være den allerfjerneste Tvivl om, at der ved „Danmarks Rige“ forstaaes det egentlige Danmark og Hertugdømmet Slesvig. Jeg skal i den Anledning kun anføre de Ord, hvormed Ud-